

निवार्य तांस्त्रुणमभिघाती नप्ताग्निः पत्रिभिरग्निकल्पैः । दुःशासनस्याभिघानवाहानुद्यम्य वाणासनमाजमीढ । ५८४०

ततोऽर्जुनो हर्षमवाप सङ्घे कृष्णश्च दृष्ट्वा पुरुषप्रवीरं ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथवधपर्वणि अलम्बुषवधे चत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४० ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ तमुद्यतं महाबाहुं दुःशासनरथम्प्रति । त्वरितं त्वरणीयेषु धनञ्जयजयैषिणं ।

त्रिगर्त्तानां महेष्वासाः सुवर्णविक्रतध्वजाः । सेनासमुद्रमाविष्टमनन्तं पर्यवारयन् ।

अथैनं रथवंशेन सर्वतः सन्निवार्य ते । अवाकिरञ्जरत्रातैः क्रुद्धाः परमधन्विनः ।

अजयद्राजपुत्रांस्ताञ्चाजमानान्महारणे । एकः पञ्चाशतं शत्रून् सात्यकिः सत्यविक्रमः । ५८४१

सम्प्राप्य भारतीमध्यं तलघोषसमाकुलं । असिशक्तिगदापूर्णमश्वं सलिलं यथा ।

तत्राद्भुतमपश्याम शैनेयचरितं रणे । प्रतीच्यां दिशि तं दृष्ट्वा प्राच्यां पश्याम लाघवात् ।

उदीचीं दक्षिणां प्राचीं प्रतीचीं विदिशस्तथा । नृत्यन्निवाचरच्छूरो यथा रथशतं तथा ।

तदृष्ट्वा चरितं तस्य सिंहविक्रान्तगामिनः । त्रिगर्त्ताः सद्यवर्त्तन्त सन्तप्ताः स्वजनम्प्रति ।

तमन्ये गूरसेनानां गूराः सङ्घे न्यवारयन् । नियच्छन्तः शरव्रातैर्मत्तं दिपमिवाद्भुशैः । ५८४२

तैर्यवाहरदार्यात्मा मुहूर्त्तमिव सात्यकिः । ततः कलिजैर्युधे सोऽचिन्त्यबलविक्रमः ।

ताञ्च सेनामतिक्रम्य कलिङ्गानां दुरत्ययां । अथ पार्थ महाबाहुर्धनञ्जयमुपासदत् ।

तरन्निव जलेऽभ्रान्तो यथा स्थलमुपेयिवान् । तं दृष्ट्वा पुरुषव्याघ्रं युयुधानः समाश्वसत् ।

तमायान्तमभिप्रेत्य केशवः पार्थमब्रवीत् । असावायाति शैनेयस्तव पार्थ पदानुगः ।

एष शिष्यः सखा चैव तव सत्यपराक्रमः । सर्वान् योधांस्तृणीकृत्य विजिग्ये पुरुषर्षभः । ५८४३

एष कौरवयोधानां कृत्वा घोरमुपद्रवं । तव प्राणैः प्रियतमः किरीटिन्नेति सात्यकिः ।

एष द्रोणं तथा भोजं कृतवर्माणमेव च । कदर्थीकृत्य विशिखैः फाल्गुनाभ्येति सात्यकिः ।

धर्मराज प्रियान्वेषी हत्वा योधान् बरान् बरान् । गूरुश्चैव कृतास्तश्च फाल्गुनाभ्येति सात्यकिः ।

कृत्वा सुदुष्करं कर्म सैन्यमध्ये महाबलः । तव दर्शनमन्विच्छन् पाण्डवाभ्येति सात्यकिः ।

बहूनेकरथेनाजौ योधयित्वा महारथान् । आचार्यप्रमुखान् पार्थ प्रायात्येष स सात्यकिः । ५८४४

स्वबाहुबलमाश्रित्य विदार्य च वरुथिनीं । प्रेषितो धर्मपुत्रेण पार्थिवोऽभ्येति सात्यकिः ।

यस्य नास्ति समो योधः कौरवेषु कथञ्चन । सोऽयमायाति कौन्तेय सात्यकिर्युद्धदुर्मदः ।

कुरुसैन्यादिमुक्तो वै सिंहो मध्याद्रवामिव । निहत्य बज्रलाः सेनाः पार्थिवोऽभ्येति सात्यकिः ।

एष राजसहस्राणां वक्त्रैः पङ्कजसन्निभैः । आस्तौत्य वसुधां पार्थ क्षिप्रमायाति सात्यकिः ।

एष दुर्योधनं जित्वा भ्रातृभिः सहितं रणे । निहत्य जलसन्धश्च क्षिप्रमायाति सात्यकिः । ५८४५

रुधिरौघवतीं कृत्वा नदीं शोणितकर्दमां । दणवद्भ्यश्च कौरव्यानेष ह्यायाति सात्यकिः ।

ततोऽप्रकृष्टः कौन्तेयः केशवं वाक्यमब्रवीत् । न मे प्रियं महाबाहो यन्मामभ्येति सात्यकिः ।

नहि जानामि वृत्तान्तं धर्मराजस्य केशव । सात्त्वतेन विहीनः स यदि जीवति वा न वा ।